

πορθεύειν τὴν στρατιήν, καὶ τὴν γέφυραν ἔξευγε.

Πέρσαι μὲν ὧν ἔτῳ ἐκφεύγουσι· σκύδαί δὲ καὶ τὸ δεύτερον διζήμενοι, ἤμαρτον τῶν περσέων· καὶ τῆτο μὲν ὡς εἶοντας Ἴωνας ἐλευθέρους, κακίς τε καὶ ἀνανδροτάτης κρίνουσι εἶναι πάντων ἀνδρώπων· τῆτο δὲ, ὡς δέλων Ἴωνων, τὸν λόγον ποιούμενοι, ἀνδράποδα φιλοδέσποτα, φασί, εἶναι. Ταῦτα μὲν σκύδησι ἐς Ἴωνας ἀπέρρηπται.

Ἦσαν δὲ φυλάσσοντες τὴν γέφυραν, ἑλλησπόντιων μὲν τύραννοι, Δάφνης ὁ ἄβυδηνός, Ἰπποκλος λαμψακηνός, Ἡρόφαντος παριηνός, Μητρόδωρος προκοννήσιος, Αῤισαγόρης Κυζικηνός καὶ Αῤίτων βυζάντιος· ἀπ' Ἰωνίης δὲ, Στατίης χῖος, Αἰακίδης σάμιος, Λαοδάμας φωκεὺς καὶ Ἰσαῖος μιλήσιος· αἰολέων δὲ παρῆν λόγιμος μῆνος Αῤισαγόρης ὁ κυμαῖος.

Δαρεῖος δὲ ἐν δεξιᾷ τῆ Ἰσρα γενόμενος, καὶ διὰ Θρηίκης πορευόμενος, ἀπίκετο ἐς Σησὸν τῆς χερσονήσου. Ἐνδεῦτεν δὲ αὐτὸς μὲν διεβη τῆσι νηυσὶ ἐς τὴν Ἀσίην, λείπει

δὲ στρατηγὸν ἐν τῇ *Εὐρώπῃ* *Μεγάβυζον*, ἐν-
τειλάμενος αὐτῷ πᾶσαν *Θρηϊκὴν* καταστρέ-
ψασθαι, καὶ παίονας, οἱ οἶκεον ἐπὶ *Στρυ-
μονι* ποταμῷ, ἀναστᾶτες ἐς τὴν *Ἀσίαν* ποιέ-
εσθαι. *Μεγάβυζος* δὲ τὰ μέχρι *Στρυμό-
νος* καταστρεψάμενος, καὶ ἀγγέλους ἐς *Μα-
κεδονίαν* πέμψας, γῆν τε καὶ ὕδωρ αἰτή-
σοντας παρ' *Ἀμύντε*, καὶ μηδὲν πλέον
πραξάμενος, τῶν ἀγγέλων καὶ τῆς *θερα-
πειῆς* αὐτῶν, αὐθαδέσερον περὶ τὰς γυναῖ-
κας ἐνεχθέντων, κατακτανθέντων, καὶ τῆ
πρήγματος σοφίῃ *Ἀλεξάνδρου* τῆ *Ἀμύντε*
σιγηθέντος, ἀπῆκετο ἐπὶ τὸν *Εὐλήσπον-
τον*, ἄγων τὲς παίονας. *Εὐδεῦτεν* δὲ ἐς
Σάρδεις.

Οἱ δὲ σκύδαι, ἐρεθισθέντες ὑπὸ βασι-
λέως *Δαρείου*, τίσασθαι βεβλόμενοι, συνα-
νεγράφησαν, καὶ ἤλασαν μέχρι *χερσονήσου*
τῆς *Θρηϊκῆς*. *Μιλτιάδης* τέττες οὐκ ὑπο-
μείνας, ἔφυγε *χερσόνησον*. *Εἶτα* ἀπαλ-
λαχθέντων τῶν σκυδέων, ὑπέστρεψεν.

Ἐφ' *Ηροδότῃ* οὖν ἐντὸς τῆ κάτω *Ἰστρο*
σκύδαι ὄκεν, καὶ *Σκυδία* ὁ τόπος ὠνομά-

ζετο· τὰ δ' ἄνω τῆ Ἰσρα, μᾶλλον δὲ, τὰ μέσα, τὰ ὑπὲρ Μάριν ὡς ἡμῖν δοκεῖ, τὰ πρὸς βορέαν τῆς Θρύκης, οὐδεὶς, φησὶν αὐτὸς, ἔχει φράσαι τὸ ἀτρεκὲς, οἷτινες εἰσὶ ἀνθρώπων οἱ οἰκέοντες αὐτά. Ἀλλὰ τὰ πέραν τῆ Ἰσρα (τὰ ἀρισερά), ἔρημος χώρα φαίνεται ἔσσα καὶ ἄπειρος. Μένες δὲ δύναμαι πυνδέσθαι οἰκέοντας πέραν τῆ Ἰσρα ἀνθρώπους, τοῖσι ἔνομα εἶναι σιγῦναι, αἰσδῆτι χρεομένες μηδικῆ, καὶ μήδων σφέας ἀποίκας λέγουσι. Οὕτως δὲ ἔτοι μήδων ἀποικιοὶ γέγονασι, ἐγὼ μὲν ἐκ ἔχω ἐπιφράσασθαι, γένοιτο δ' ἂν πᾶν ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ. Οὐκἔν οἱ σιγῦναι τῆ Ἡροδότῃ αἰσδῆτι μηδικῆ χρώμενοι, ἐκ ἄμοιροι ἄσικῆ βίῃ καὶ τρυφῆς καὶ πολυτελείας ἐτύγχανον· τοιούτων γὰρ τρυφηλῶν καὶ φιλευπαδέωντων ἀνθρώπων ἢ μηδικῆ ἐσδῆς ἐσι, τῆς ἀρχαίας ἀπλότητος καὶ λιτότητος καὶ εὐκολίας ἐκτρέπεσθαι, καὶ διαφθείρεσθαι ἀρχομένων, καὶ ἤδη διεφθαρμένων. Ἡμῖν δὲ αἰσδῆτα μηδικὴν ἀκίβουσι, ἐν μέσῳ τῆς παλαιᾶς Ευρώπης, ἐς νῦν ἔρχεται τὸ τῆς κε-

φαλῆς καλυπτῆριον Φαραμένδε τῶ τὰ βό-
ρεια ὑπερῶρνια κατακτησαμένε, καὶ πρῶ-
τε βασιλέωε τῶν φράγκων λεγομένε, ὅπερ,
εἰκοσὸν πε τῶτον ἐνιαυτὸν, ἐν τῇ βασιλικῇ
βιβλιοθήκῃ τῶν Παρισίων εἶδομεν, καὶ
ὁμοιον ἦν πωε, τοῖε ὑπὸ τῶν Τέρκων νῦν
φορεμένοιε.

Ἀπορίας δὲ καὶ θαύματος ἄξιον, λαὸε
μηδισὶ ἠμφιεσμένοε ἐν μέσῳ τῆε ἀγρίας
Εὐρώπηε! Ἀλλὰ μήποτε καὶ τὰ βόρεια τῆε
Εὐρώπηε ἔ τόσον ἀγρία ἦν, ὅσον ἐδόκει
τισὶ, τὰ ἐαυτῶν μεγαλύνειν ὑπὲρ τῆε ἄλλεε
χαίρεε; Οὐχ ὁρῶμεν ἔτι καὶ νῦν, ὅσον
τὰ ἔθνη περιαντονοῶε καὶ περιφρονῶε
ἄλληλα, καὶ ὅση ἐσὶν ἡ κατάχρηεε καὶ ἡ
ἐπιδαψίλευεε τῶν ἀτιμαεικῶν ἐπιθέτων,
ἄμαθεῖε, ἀγριοε, βάρβαροε, αἰμοβόροε,
καραιβοε καὶ τὰ λοιπά; Ἀγνοῶμεν ὅτι πολ-
λοὶ λαμβάνεε τὸ γραφικὸν πτερόν, ἐχ
ἵνα τὰ πράγματα ἀπλῶε, ὡε ἔχεε, τοῖε
μετέπειτα παραδῶεε, ἀλλ' ἵνα τὰε πρά-
ξειε τῶν σφετέρων ἐπάρωεε καὶ ἐξυμνήσω-
εε, καὶ τὰε τῶν ἀλλοτριῶν ταπεινώσωεε

καὶ ἐξευτελίσωσιν, ὅση δύναμις, καὶ ρα-
δίως, τοιῦτοι ὄντες, τὰ παρὰ τῆ ὄχλη ἐξερευ-
γόμενα καὶ ναυτιῶν ποιῦντα, δέχονται,
μόνον εἰ πρὸς ἀρέσκειαν εἶησαν τὰ λεγό-
μενα; ἔχ ὀρῶμεν ὅτι καὶ πᾶς λαὸς ἐν πᾶ-
σιν ἑαυτὸν ἐξέχειν καὶ πάντων ὑπέρτερος
εἶναι βύλεται, καὶ πολὺ πᾶντας τῆς ἄλλης
αὐτῆ ἀπολείπεσθαι, καὶ μονονὲ τοῖς ἀγρί-
οις κτήνεσι, κατ' αὐτὸν, οἱ ἄλλοι εἰσὶ πα-
ραπλήσιοι; Δεῖ ἔν προσέχειν ἀναγινώσκον-
τας καὶ ἀκόνοντας, καὶ μὴ ραδίως τὰ γρα-
φόμενα καὶ λεγόμενα παραδέχεσθαι. **Η**
ἀβρότης τῶν πολυχρύσων ἀγαθύρων, καὶ
αἱ χρυσαῖ φιάλαι τῶν σκυδῶν, ἔς ἔ τῶν
ἀμαδεσάτων ἐδνῶν ἐδέλει **Η**ρόδοτος, μύ-
λις δὲ τὸ ἤλεκτρον τῶν παλαιῶν κατοίκων
τῆς νῦν Πρυσσίας, καὶ ἡ ἐξαγωγή αὐτῆ,
καὶ πολὺ πρὸ τῆ Ομήρου ἔτι, ἐς τὰ παρα-
μεσόγαια τῆς Εὐρώπης, ἕτεροῖόντι ὑπο-
σημαίνειν βέλονται, καὶ ἐκ ἄγριον καὶ Δη-
ριώδη βίον καὶ ἀσικότητος ἄμοιρον· ἐμὴν
ἐδ' ἐρήμους ὕλας ὅλα εἶναι τὰ βόρεια οἰη-
τέον, ἐδ' ἔδνη ἐν αὐτοῖς ἀνεπίμικτα· ἔ

G

γὰρ ἄν οὕτως εἰς τὰ ἡμέτερα ἐφοίτα τὸ ἥλε-
κτρον. **Εἰ δὲ διαπορεῖ ὁ Ηρόδοτος καὶ**
ἀγνοῶντι ἔοικεν, ἕδεν ξένον· ἔ γὰρ αὐτό-
πτης ἐγεγόνει· ἕδὲ γὰρ ῥάδιον, τότε μά-
λισα, περιεργείας χάριν, ὅποι ἄν βέλοιτό
τις, πορεύεσθαι, ἕμην ἕδὲ παρ' ἄλλων
μαδεῖν, ὅ, τι ἄν βέλιτό τις. Τῆτο καὶ
νῦν ἔτι ἐς δυσχερέςατον.

Εἶχε μὲν ἔν ἄν τις ἴσως ἐν τοῖς παλαι-
οῖς βιβλίοις μαδεῖν τι περιεργότερον, ἀλλ'
ἡμῖν πολλοσημόριον μόλις ἐκείνων σώζε-
ται. Πυθέας περιῆλθε τὰ παρωκεάνια βό-
ρεια καὶ ἐπανελθὼν ἐνδένδε, πᾶσαν ἐπῆλ-
θε τὴν μεσόγειον τῆς Ευρώπης ἀπὸ Γαδεί-
ρων μέχρι Τανάϊδος. Τῆ Πολυβίε ἕδένα
λόγον ἔχει ὁ λόγος, δι' ὃν ἄπιζα τὰ τῆ
Μασσαλιώτε ἠγεῖται· φίλος γὰρ ὦν αὐτός
Σκηπίωνος τῆ ἠγεμόνος, τοσαῦτα περιελ-
θεῖν Πυθέαν, ἀδύνατον οἶεται. Πῶς γὰρ
φησιν, ιδιώτη ἀνδρώπῳ καὶ πένητι, το-
σαῦτα διασήματα πλωτὰ καὶ πορευτὰ γέ-
νοιτο, ὡς εἰ ἠγνόει Πολύβιος τὸν περι ἀρε-
τὸς καὶ ἐπισήμας ἔρωτα τῶν μασσαλιωτῶν,

καὶ τὴν βλακίαν καὶ ἀφροντισίαν τῶν κα-
λῶν, καὶ ὅλως ἀπάθειαν, ἵνα μή τι ἕτερον
εἶπω, τῶν πλεσίων, οἷς ὀρχησύος τὰ πολλὰ
μέμηλε καὶ ἀοιδῆς καὶ δῆρας καὶ ὠραίας
ὀμιλίας. Ἐτι δὲ καὶ Στράβων μῦθον τὴν
αὐτῆ περιήγησιν ἠγόμενος, τῷ Πολυβίῳ
ἐπόμενος, πολλὰ ταύτης, τῆς τόσον ἀξιο-
λόγη, ἀπεσιώπησε. Τὰ δὲ πέραν τῆς Ἀλ-
βεως πρὸς τῷ Ωκεανῷ παντάπασιν ἡμῖν
ἄγνωσά ἐσι, φησί· ἔτε γὰρ τῶν προτέρων
ἠδένας ἴδμεν τὸν παράπλευν τῆτον πεποιοη-
μένους, πρὸς τὰ ἐωθινὰ μέρη τὰ μέχρι τῆς
ἐσμάτος τῆς Κασπίας θαλάσσης, ἔδ' οἱ
Ῥωμαῖοι προῆλθον πω περαιτέρω τῆς Ἀλ-
βεως· ὡς δ' αὐτως ἠδὲ πεζῇ περιωδεύκασιν
ἠδένες. Τί δὲ ἐσι πέραν τῆς Γερμανίας,
εἴτε βασιάρνας χρῆ λέγειν, ὡς τινες ὑπονοῶ-
σιν, εἴτε ἰάζυγας ἢ ῥαξυάλες, ἢ ῥάδιον εἰ-
πεῖν. Τῆτο δὲ τὸ αὐτὸ ἀγνόημι καὶ περὶ
τῶν ἄλλων τῶν ἐφεξῆς προσαρκτίων· διὰ δὲ
τὴν ἀγνοίαν τῶν τόπων τέτων, οἱ τὰ Ρι-
παῖα καὶ τὰς βορεῖες μυθοποιῶντες, λόγη
ἠξίωvται· καὶ Πυθίας ὁ μασσαλιώτης κα-

τεψεύσατο πολλά τῆς παρωκεανίτιδος. Τοιαῦτα λέγοντα τὸν Ποσειδώνιον τὸν φίλον τῆ Πομπηίε, ἀποδέχεται πολλά ὁ Στράβων, ἐδ' αὐτὸς ἡγεμονικῆς φιλίας τυγχάνων ἄμοιρος. Οὐκ ὦ φίλε ἀναγνώσα εἰς οἶα ἢ προκατάληψις καὶ ἢ ἐπομένη αὐτῆ ἰσχυρογνωμοσύνη, καὶ Στράβωνα αὐτὸν φέρει, ἄνδρα τῷ ὄντι φιλόσοφον, ἔ τὰ συγγράμματα πολλῆς τιμῆς ἡμῖν εἰσὶν ἄξια. Ἀλλὰ φίλε Στράβων, τί φήσεις νῦν τὰς ἀπογόνους τῶν μιλησίων συχνάκις ὄρων ἀφικνεμένους ἐκ Καζανίε, καὶ σὺ Πολύβιε ὄρων τὰς εἰσπλέοντας ἐς Βαλτικὴν θάλασσαν καὶ ἐκπλέοντας; Πάντως καὶ σὺ σεβάσμιμ' Ἡρόδοτε παύση γελῶν, τὰς περίπλους τῆ ἐκ τῶν Κασσιτερίδων Κῆκ καὶ τόσων ἄλλων πυνθανόμενος. Οὐδὲν ξένον καὶ νῦν ὄρωμεν πολλὰς ἀξιαγάσους μὲν διὰ τὴν περὶ τὰς ἐπισήμας ἐπιμέλειαν, μεμπτὰς δὲ διὰ τὴν πρὸς ἑτέρας, ἐδὲν ἤττον ἀξιαγάσους διὰ τὰ αὐτὰ, παράλογον περιφρόνησιν καὶ παραλογωτέραν δύσνοιαν.

Γ έ τ α ι.

Οι δὲ γέται, ἢ πολὺ μεθ' Ἡρόδοτον, κατασρεψάμενοι τὴς πρὸς ἑσπέραν μυθῶς, δρακικὸν καὶ αὐτὴς ἔθνος ὄντας, τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τῆ Ἰσρο ὑποχείρια ἐποίησαν. Ἀλλὰ μετὰ τὸν Σιταλκὸν αὐτῶν βασιλέα, περὶ τὸ μέσον τῆς τετάρτης ἑκατονταετηρίδος, ὁ βασιλεὺς τῶν σκυθῶν ὑπέταξε τὴς γέτας καὶ τὴς ἔλληνας· ἀντισηῆναι δὲ μὴ δυναθεῖς τῷ τῶν μακεδόνων βασιλεῖ φιλίππῳ, εἰς τὰ ὄρη κατέφυγεν, ὅπερ πολὺ ὕψερον οἱ μετ' αὐτὸν σκύθαι ἐλεύθεροι ἐτύγγανον. Πέραν μόνον τῆ Ἰσρο γειτῶν Ἡρόδοτος μέμνηται. Μετ' αὐτὸν ἄρα ἐντὸς αὐτῆς μετανέστησαν, εἴτε διώκοντες ἑτέρας, εἴτε αὐτοὶ ἔτοι ὕφ' ἑτέρων διωκόμενοι. Ἐπὶ δὲ τῷ σώματι τῆ Τύρα κατοίκηνται ἔλληνες οἱ τυρίται καλέονται, φησὶν Ἡρόδοτος· τὸ τυραγέτης ἄρα μετ' αὐτὸν εἶδισα, καὶ τὸ ὄνομα ἐσώζετο μέχρι τῆ μεγάλης Τραϊανῆ τῆ καταλύσαντος τὸ κράτος τῶν σακῶν ἐν τῇ Γετία.

Οι δὲ γέται, μᾶλλον δὲ, οἱ κάτοικοι τῆς Γετίας· ἐπειδὴ ἀπὸ τῶν κατασρεφομένων, κακῆ τύχῃ τῶν ἀνδρώπων, οἱ τόποι παρονομάζονται, διακοπῆς τινος τῶν τε ἐξ ἔω, τῶν τε ἐκ βορρᾶ φιλεπιδρόμων καὶ φιλοληίων ἐδνῶν, τυχόντες ἀγαθῆ τύχῃ, ἠΰξανον, καὶ μείζους συνοικίας, ἐτέρας παρὰ τὰς τῷ ποιμενικῷ καὶ γεωργικῷ βίῳ ἀρμοζύσας ποιεῖν καὶ πολίξεσθαι ἕτως ἤρχοντο· ἢ λέγομεν ἐξημερῆσθαι· ἢ γὰρ ὁ ποιμαντικὸς βίος τῆς ἀγριότητος τῶν ἐδνῶν πρόξενος· καὶ γὰρ ἔτι καὶ νῦν βλέπομεν, καδύλας, τὲς ποιμένας λαῖς, πολλῷ τῶν ἄλλων ἡμερωτέρας, καὶ τὴν ὑπὸ τῶν φιλοσόφων θαυμαζομένην τῶν ἡδῶν ἀπλότητα, σύσκηνον ἔχοντας. Οὐκἔν μήποτε καὶ αἱ μεγάλαι συνοικίαι τῆς τότε Γετίας, αἱ πλείους γε, ἐτέρων παρὰ τὲς γέτας κτίσματα ἐτύγχανον, τῶν παλαιότερων λέγω κατοίκων; οἳ τε νομάδες καὶ φιλόσκηνοι γέται ἤρχον ἐτέρων μὴ νομάδων, καὶ κωμηδὸν καὶ ἀσυδὸν οἰκέντων; καὶ γὰρ καὶ ἔπειτα ὁρῶμεν πολλάκις παραπλήσια, σκη-

νίτας δηλαδή, κυρίες ἄλλων κωμηδῶν καὶ
ἄστυδῶν καὶ ὄλως πολιδῶν οἰκέντων. Τύτων
δὲ τῶν ἀξιολόγων συνοικιῶν, αἱ πόλεις κα-
λεῖνται, τὰ ὀνόματα καὶ πολὺ ἔπειτα με-
τὰ τῶν πραγμάτων ἐτύγγανον σωζόμενα·
ἀκμὴν καὶ μέχρι τῶν ἡμετέρων χρόνων ἐν
τοῖς τῷ Πτολεμαίῳ συγγράμμασι. Εἰπω-
μεν ὅτι τὰ πρὸ πολλῆ ἤδη τῶν ἐλλήνων κα-
τασῆματα καὶ ἐμπορεῖα, ἐν τοῖς εἰσῆμασι
καὶ παρὰ τὰ εἰσῆματα τῶν ποταμῶν, τῷ
Ἰσρῶ, τῷ Τύρῳ, τῷ Βρουσδένης, καὶ ἀπλῶς
ἐν τοῖς παραποντίοις, διεγείρειν ἔδει τὰς
μεσογεῖς εἰς μίμησιν; Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος
ἐνδομυχῆσαν καὶ ἔμφυτον ἔχει τὴν ἐπὶ ταῦ-
τα ῥοπὴν, καὶ τῶν ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν
προσβολῶν συντρεχουσῶν, καὶ τῶν περιστά-
σεων δεξιῶν ἔσῶν, αὐτίκα πολίσεσθαι ἄρ-
χεται.

Οὐκ ἄνευ λόγου δυσχυρίζεσθαι τις ἔχει,
ὅτι καὶ πάλαι σχεδὸν ἐγένετο ἐν τοῖς βορεί-
οις παραποντίοις, ἃ καὶ νῦν ὁρῶμεν γινό-
μενα· καὶ ἦσαν ταῦτα τὸ πάλαι τοῖς ἐκτὸς
τῷ δρακικῷ βοσπόρῳ Ἑλλησι, ὃ περὶ καὶ ὁ

νέος κόσμος νῦν σύμπασι τοῖς εὐρωπαϊοῖς·
καὶ γὰρ καὶ τότε, ὡσπερ καὶ νῦν, μέγα τὸ
ἰχθυοεμπόριον, καὶ αἱ ἰχθυοταριχεῖαι ὀνο-
μασαὶ, καὶ τὰ ἀντακαίων ταρίχη ἐν τοῖς
παραμεσογείοις ἐκ ἄγνωστα, αἴτε τῶν ἑλλα-
δικῶν λίγνων ὑπερῶαι, τῶν παρασπονδυ-
λίων μυῶν, περισπεδάσων ταριχῶν τῆ ἀν-
τακαίῃ, ἐκ ἄπειροι, ὡσπερ καὶ τοῖς τῆς Ἰβη-
ρίας καὶ Ἰσρίας ἐλαίοις ἐκ ἀδιάντοι· πολλοὶ
τε σκίδαι, ὡς περ καὶ νῦν, ἐκ ἐπὶ σιτήσει
τὸν σῖτον ἔσπειρον, ἀλλ' ἐπὶ πρήσει, καὶ
πολὺς καὶ ἑτέροις πολλοῖς καὶ τοῖς ἀθηναί-
οις ἐκ τῆς Ταυρικῆς ἐφοῖτα σῖτος. Ἰσρος
ἢ Ἰσρόπολις ἐν δεξιᾷ τῆ ἱερῆ ζόματος τῆ
Ἰσρου κειμένη, ἐν τῇ ποτὲ μὲν μικρᾷ Σκυ-
δίᾳ, νῦν δὲ Δομπρίτζῃ καλεμένη, ἀποικία
ἐλλήνων ἐτύγχανε. Δυτικωτέρα ταύτης ἡ
Τύμις ἦν, πόλις εὐδαίμων καὶ μεγάλη, φη-
σὶν ὁ Σωζόμενος, ἧς Βρετανίων ἐπίσκοπος
γέτης ἦ γότθος, ὅτε εἰς αὐτὴν ὁ αὐτοκρά-
τωρ Ουάλης ἦκε, καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἰ-
σῆλθεν, ὡς εἰώθει, καὶ πειῖσαι αὐτὸν ἐβέ-
λετο τοῖς Ἀρείῃ δόγμασιν ἔπεσθαι, ἀν-

δρείως μάλα πρὸς τὸν κρατῦντα παρῶρησια-
σάμενος περὶ τῆ δόγματος τῶν ἐν Νικαίᾳ
συνελθόντων, κατέλιπεν αὐτὸν καὶ εἰς ἐτέ-
ραν ἦλθεν ἐκκλησίαν, καὶ ὁ λαὸς ἐπηκο-
λέθησεν. Απολειφθεὶς δὲ ὁ Ουάλης σὺν
τοῖς ἀμφ' αὐτὸν, χαλεπῶς ἤνεγκε τὴν ὕβριν,
καὶ συλληφθέντα τὸν Βρετανίωνα εἰς ὑπε-
ρορίαν ἄγεσθαι προσέταξεν. Ἀλλ' ἔκ ἐς
μακρὰν, δεδιὼς μὴ τι τὸ πλῆθος νεωτερίση,
ἐπαναχθῆναι ἐκέλευσεν. Ἐς ταύτην τὴν
πόλιν ἐξωρίσθη ὁ ποιητὴς λατῖνος Οβίδιος
ῥωμαίοις ἀνήκυσαν, καὶ ἐν τῇ νῦν Βουργα-
ρία κειμένην, ἀλλ' ἔκ εἰς τινα τῶν ἐντὸς
τῆ Ἰσθμοῦ κειμένων ἐν τῇ Βασσαραβία, ἦν
οἱ ῥωμαῖοι, ἐπέδραμον μὲν, κατεκτήσαν-
το δὲ ἠδέποτε.

Ἡ μὲν ἐν Ἰσρόπολις πολίχνιον ἦν, φη-
σὶν ὁ Στράβων, μιλησίων, πεντακοσίαις
σταδίαις ἀπέχουσα τῆ ἱερῆς πόλεως· ἡ δὲ Τό-
μις, ἕτερον πολίχνιον ἐν διακοσίοις πεντή-
κοντα σταδίοις. Πολίχνιον δὲ τῆτο ὀνομά-
ζει ὁ Στράβων, καὶ ἦν καὶ τῆτο μιλησίων
ἀποικία. Φαίνεται δὲ, μετὰ ταῦτα πολ-

λῶν γετῶν ἢ γότθων συρροίας γενομένης, πόλιν μεγάλην ἐκγοτθισθὲν γενέσθαι τὸ πολίχνιον. Μετὰ δὲ ταύτην πρὸς δυσμᾶς καὶ νότον, μέχρι Βυζαντίς, πολλαὶ ἕτεραι ἦσαν πόλεις ἐλλήνων ἀποικίαι. Ἐπὶ δὲ τῷ σόματι τῆ Τύρα πύργος ἐστὶ Νεοπτολέμης καλέμενος, καὶ κώμη Ἐρμόνακτος καλεμένη. Αναπλεύσαντι δὲ ἑκατὸν καὶ τεσσαράκοντα σταδίους τὸν ποταμὸν, ἐφ' ἑκάτερα πόλεις εἰσὶν· ἡ μὲν ἐν δεξιᾷ, (ἐν τῷ ἀνατολικωτάτῳ τῆς ἡμετέρας Ρωμηνίας,) Νικωνία· ἡ δ' ἐν ἀριστερᾷ, Οφιῶσσα. Τὰ σημεῖα τῆ ἔδνης τῶν γετῶν, ἰσπερὰ ἦσαν, ὥσπερ καὶ τοῖς νῦν τούρκοις καὶ τοῖς βεργάροις πρὶν χριστιανὲς γενέσθαι· ἔτι δὲ καὶ ὄνοκράνιον· παρὰ γὰρ τοῖς γέταις, διὰ τὸ αὐτάρκες, ἀτάραχον, ἀκατάπληκτον, ὑπομονητικὸν καὶ φίλεργον, διὰ τιμῆς ἤγετο τὸ ζῶον καὶ σέβατος.

Ἐπαινῶνται δὲ οἱ σκύθαι διὰ τὴν ἀπλότητα αὐτῶν, διὰ τὴν φιλελευθερίαν, διὰ τὴν μεγαλοφροσύνην καὶ διὰ τὴν δικαιοσύνην· ἃ γὰρ ὑπὸ σκυθῶν, τοῖς ἴωσι μὴ

πεισθεῖσι λύσαι τὴν γέφυραν, ἀπερῶριπται, ἀξιόλογα· καὶ Δρομικάϊτε ἃ πρὸς Λυσίμαχον εἶπε καὶ ἐποίησε, τῷ ὄν τι μεγαλόφρονος καὶ γενναίας ἀνδρὸς λόγοι καὶ ἔργα τυγχάνουσιν. Ὀμηρος μὲν ἐν σκύδας ἐκ ὀνομάζει, μυσῶν δὲ καὶ δρακῶν, σκυδικῶν ἐθνῶν (ὥσπερ λέγομεν καὶ νῦν τὰς σκύδας τατάρους) ἐξυμνεῖ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἀγχεμαχίαν. Καὶ οἱ μετὰ τῆτον Ἕλληνες σύμφωνοι τέτῳ τυγχάνουσιν, ὥσπερ καὶ Αἰσχύλος φάσκων

Ἄλλ' ἰπικῆς βοτῆρας εὐνομοὶ σκύδαι.

Οὐδὲν δὲ Δαυμασὸν, φησὶν ὁ Στράβων, τοιούτους εἶναι, ζῶντας ἀπὸ δρεμμάτων καὶ γάλακτος καὶ τυρῆ καὶ μάλισα ἰσπεῖς, θησαυρισμὸν τε καὶ καπηλείας ἐκ εἰδότας, πλὴν ἢ φόρτον ἀντὶ φόρτου· πᾶντα δὲ, πλὴν ξίφους καὶ ποτηρίων, κοινὰ κεκτημένους· ἐν δὲ τέτοις, καὶ τὰς γυναῖκας ἔχοντας κοινὰς καὶ τὰ τέκνα.

Αὕτη δὲ ἡ ὑπόληψις, φησὶν ὁ Στράβων, καὶ νῦν ἔτι συμμένει παρὰ τοῖς Ἕλλησιν· ἀπλεσάτους τε γὰρ αὐτὰς νομίζομεν καὶ

ἤκιστα κακεντρεχεῖς, εὐτελεσέρες τε πολὺ
ἡμῶν καὶ αὐταρκεσέρες, καὶ τοι ὁ καδ'
ἡμᾶς βίος εἰς πᾶσαν σχεδὸν διατέτακε τὴν
πρὸς τὸ χεῖρον μεταβολὴν, τρυφήν τε καὶ
ἡδονὰς καὶ κακοτεχνίας, εἰς πλεονεξίας
μυρίας πρὸς ταῦτα εἰσάγων· πολὺ ἔν τῆς
τοιαύτης κακίας καὶ εἰς τὰς βαρβάρους ἐμ-
πέπτωκε, τὰς τε ἄλλας καὶ τὰς νομάδας·
καὶ γὰρ θαλάσσης ἀψάμενοι, χεῖρας γεγό-
νασι, λησεύοντες καὶ ξενοκτονῶντες, καὶ
ἐπιπλεκόμενοι πολλοῖς, μεταλαμβάνουσι
τῆς ἐκείνων πολυτελείας, καὶ καπηλείας, ἃ
δοκεῖ μὲν εἰς ἡμερότητα συντείνειν, διαφ-
θεῖρει δὲ τὰ ἤδη καὶ ποικιλίαν ἀντὶ ἀπλό-
τητος εἰσάγει. Ταῦτ' ἄρα καὶ Πλάτων ἐν
τῇ πολιτείᾳ, τὴν θαλάσσαν ὡς πονηροδι-
δάσκαλον, φεύγειν οἶεται δεῖν, ὅτι πορρω-
τάτω, τὰς εὖ πολιτευομένους, καὶ μὴ οἰκεῖν
ἐπὶ αὐτῇ· Φησὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγος, στρα-
τευομένῳ ἐπὶ τριβαλλῆς Ἀλεξάνδρῳ, συμ-
μίξαι κελτὰς τὰς περὶ τὸν Ἀδρίαν, φιλίας
καὶ ξενίας χάριν. Δεξάμενον δὲ αὐτὰς φι-
λοφρόνως τὸν βασιλέα, ἐρέσθαι παρὰ τὸν

πότον, τί μάλισα εἶη ὃ φοβοῖντο, νομίζοντα, αὐτὸν ἐρεῖν· αὐτὲς δ' ἀποκρίνασθαι, ἔδεν, εἰμὴ ἄρα αὐτοῖς ὁ ἕρανὸς ἐπιστέσοι, φιλίαν γεμὴν ἀνδρὸς τοιῶτε περιπαντὸς τίδεσθαι. Ταῦτα ἀπλότητός ἐστι καὶ ἀνδρίας σημεῖα. Τοιῶτον δ' ἔτι καὶ τὸ τῆ Σύρμυ μὴ συγχωρήσαντος τὴν ἀπόβασιν εἰς τὴν νῆσον Πεύκην, δῶρα δὲ πέμψαντος καὶ συνδεμένον φιλίαν, καὶ φοβεῖσθαι μὲν μηδένα φαμένον, φιλίαν δὲ μεγάλων ἀνδρῶν περιπαντὸς τίδεσθαι.

Τὴν δὲ γατικὴν ἢ σκυδικὴν ἀπλότητα ὀρῶμεν καὶ ἐν τοῖς πρὸ ἡμῶν μογγέλοις τοῖς νογαῖδαις, τοῖς ἔτι πολὺ πρὸ τῶν κατ' ἡμᾶς χρόνων ἐν τῇ Ρεμενία περιφερομένοις. Εἰ χρησιμεύει, ἔλεγεν ὁ Νογάς, ἀφ' ἔτι καὶ τὸ ἔθνος παρωνομάσθη, τοῖς ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἀφικομένοις πρέσβεσι, πρὸς κεφαλὴν ἐπὶ τῷ ἄπονον εἶναι καὶ ἀνάλγητον, ἢ καλύπτρα· εἰ ὁ ἐπανεσπαρμένος μάργανος ἀμύνειν ἔχει ταύτη τὰς ἀσραπὰς· εἰ εἰς βροντῶν κτύπος ὁ λίθος συναίρεται· εἰ τὰ πολυτελῆ ἐνδύματα εἰς

ἄπορίαν μελῶν συλλαμβάνει· ἐκτὸς εἰ μῆτις οἴοιτο τὸν Νογᾶν τὸν διὰ σύνεσιν καὶ ἀνδρίαν εὐρατηγικὴν περιαδόμενον, ὡς περ ταῶς, περιττῶς πάντη ἐξολισμένους τὰς κωνσταντινεπολίτας πρέσβεις ἰδόντα, λέγειν ἄσειότερον ταῦτα, ἐρεσχελίας καὶ χλεύης λαμβάνοντα αὐτὰς ὑποκείμενον.

Ἐγκράτειαν δὲ ἔ πάνυτοι γετῶν, ὡς περ ἔ δ' ἀγαθύρων καὶ, ὅπως, σκυδῶν, ἔχομεν λέγειν καὶ βεβλόμενοι. Μένανδρος γὰρ ἔ πλάσας, ὡς εἰκὸς, ἀλλ' ἐξ ἰσορίας λαβὼν περὶ αὐτῶν λέγει· πάντες οἱ θράκες, μάλιστα δὲ οἱ γέται ἡμεῖς ἀπάντων· καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς εὐχομαι ἐκεῖθεν εἶναι τὸ γένος· οὐ σφόδρα ἐγκρατεῖς ἐσμέν· καὶ ὑποκαταβάς μικρὸν, τῆς περὶ τὰς γυναῖκας ἀκρασίας τίθησι τὰ παραδείγματα. Ταμεῖ γὰρ ἡμῶν οὐδεὶς μίαν, ἀλλὰ δέκα ἢ ἔνδεκα γυναῖκας, δώδεκάτε, πλείους τινές· ἂν δὲ τέτταρας ἢ πέντε γεγαμηκῶς τύχοι, καταστροφή τις τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀνυμέναιος, ἀνυμφος, ἄθλιος οὗτος ἐπικαλεῖται. Οὐκῆν, τῆτο δὲ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλείζον, καὶ δερμοὶ περὶ δεῆς οἱ γέται· ἅπαντες γὰρ τῆς δυσειδαιμονίας ἀρχηγὸς οἴονται τὰς

γυναῖκας· αὐταὶ δὲ καὶ τὲς ἄνδρας προσκα-
λῶνται πρὸς τὰς ἐπὶ πλέον θεραπείας καὶ
ἐορτὰς καὶ ποτνιασμούς. Σπάνιον δὲ εἴτις
ἄνηρ ζῶν καδ' ἑαυτὸν, εὐρίσκεται τοιῦτος.
Ορα δὲ πάλιν τὸν αὐτὸν ποιητὴν, ὃ λέγει,
εἰσάγων τὸν ἀχθόμενον ταῖς περὶ τὰς θυ-
σίας τῶν γυναικῶν ἀπάταις, καὶ λέγοντα·
ἐπιτρέβουσι δ' ἡμᾶς οἱ θεοὶ, μάλιχα τοὺς γήμαντας·
αἶ γὰρ ἐορτὴν ἄγειν ἐστὶν ἀνάγκη.

Θαύματος δὲ ἄξιον, παρὰ τοῖς σκύ-
δαις, καὶ τὸ σέβας τῶν παιδῶν πρὸς τὲς
γονέας, καὶ τὸ ἀξίωμα τέτων ἐπ' ἐκείνων.
Τοῖς δὲ τάφοις τῶν γονέων οἱ σκύδαι μο-
νονυχὶ θείας τιμᾶς προσέφερον, καὶ ἐδὲν
παρ' αὐτοῖς πολυτιμότερον τέτων κειμή-
λιον. Ἐχει τις μετὰ λόγῃ βαρβάρως ὀνο-
μάζειν τοιούτους ἄνδρας; Ὁ βυσιλεῦ μῆδῶν
φησὶ πρὸς Κῦρον ἢ Τόμυρις, παῦσαι
σπεύδων τὰ σπεύδεις· ἔ γὰρ ἂν εἰδείης, εἴ-
τοι ἐς καιρὸν ἔσαι ταῦτα τελεύμενα. Παν-
σάμενος δὲ, βασιλεῦε τῶν σεωῦτῃ, καὶ
ἡμέας ἀνέχευ ὄρέων ἄρχοντας, τῶν ἄρχο-
μεν. Φήσομεν βαρβαρικά ταῦτα; ἀλλὰ

φιλαύτων πέραν τῆ δέοντος ὁ λόγος, καὶ ἠλίθιος πάντη ἢ ἀπόκρισις.

Ὁ δὲ Δαυμασὸν ἡγεῖται σκυδῶν Ἡρόδοτος, τῆτο κοινὸν καὶ τῶν τατάρων ἐν τοῖς καδ' ἡμᾶς χρόνοις βλέπομεν. Φησὶ γὰρ ὁ Ἡρόδοτος. Τῷ δὲ σκυδικῷ γένει, ἐν μὲν τὸ μέγιστον τῶν ἀνδρωπηίων πραγμάτων σοφώτατα πάντων ἐξεύρηται τῶν ἡμεῖς ἴδμεν· τὰ μὲντοι ἄλλα ἐκ ἄγαμαι· Τὸ δὲ μέγιστον ἔτω σφι ἐξεύρηται, ὥσε ἀποφεύγειν τε μηδένα ἐπελθόντα ἐπὶ σφέας, μὴ βυλομένους τε ἐξευρεθῆναι, καταλαβεῖν μὴ οἶόντε εἶναι. Τοῖσι γὰρ μήτε ἄσρα, μήτε τείχεα ἢ ἐκτισμένα, ἀλλὰ φερέοικοι εἶντες πάντες, ἕωσι ἰπποτοξόται, ζῶοντές τε μὴ ἀπ' ἀρότρων, ἀλλ' ἀπὸ κτηνέων, οἰκήματά τε ἢ ἐπὶ ζευγέων· κῶς ἐκ ἂν εἶησαν ἔτοι, ἄμαχοί τε καὶ ἄποροι προσμίγειν. Τὸν αὐτὸν βίον καὶ καδ' ἡμᾶς οἱ τάρταροι βίβσιν οἱ ἐκείνων πολῖται, ἐν τε τῇ μεγάλῃ Ταρταρίᾳ καὶ ἐν ἑτέροις μέρεσι τῆς Ἀσίας, πανσκηναεῖ, περιφερόμενοι καὶ περιπλανώμενοι, τὸν ἐδραῖον ἐν πόλεσι βίον ἀποσρεφόμενοι

καὶ μύσαττόμενοι, καὶ κατάραν τὴν οἴκη-
 σιν τῶν πόλεων οἰόμενοι, καὶ καταρώμε-
 νοί τινι, ἀναπνεῖτω κεχεσμένον ἄερα λέ-
 γουσιν· αὐτὰς δὲ τὰς πόλεις, ὡς τὸν εἰσ-
 πνεόμενον ἄερα μολυνέσας καὶ δυσώδη
 ποιέσας, κοπρῶνας ὀνομάζουσιν. Οἷος δὲ
 καὶ ὁ βίος τῶν ἀπογόνων τῶν κύρτων τῆ
 Στράβωνος, (ἢ κίρτων, ὡς πάλαι τὸ υ πρὸ-
 φέρετο, ὡς ἔοικε) τῶν μέχρι καὶ νῦν ἐν-
 τὸς Τύχρεως καὶ Μεσογείας περιφερομέ-
 νων· καὶ χειμῶνος μὲν, μέχρι τῆ περσι-
 κῆ κόλπης καὶ τῶν παραμεσογείων κατιόν-
 των· θέρους δὲ, μέχρι τῆ Ταύρης καὶ τῶν
 Καυκασίων, μὰ Δίαγε, ἐκ ἀγρίως, ἐδ' ἀπειροκάλως, ἐδ' εὐήδως ἀνιόντων, καὶ
 δι' ἀπλότητα καὶ καθαρότητα ἡδῶν, καὶ
 εὐκολίαν βίης καὶ εἰλικρίνειαν ἐπαινεμένων!

Ἐσι μὲν ἔν καὶ τῆτο τεκμήριον τῆ τῆς
 παλαιῆς σκύδας καὶ τῆς νῦν τατάρους ἐκ
 τῶν αὐτῶν τόπων, τῶν ὡς φυτωρίων τῆ
 ἀνδρωπίνης γένους δεωρητέων, ἐς τὰ δυτι-
 κὰ τῆς Ἀσίας καὶ ἐς τὴν ἡμετέραν Ευρώ-

Η